

Lesarabrøv

Tveir tímar í ítrótti gera góðan mun, og er minasta mark!!!

Tá eg herfyri frætti, at uppskot var lagt fram um, at ítróttur ikki longur skuldi vera kravd lærugrein í framhaldsdeild Folkaskúlans, trúði eg tí ikki. Og hvussu kundi eg tað? Júst í hesum døgum, hjartafeløg við serlæknum á odda seta tíð av til at reklamera við renning og gera upplýsandi arbeiði mitt inni í SMS, har vist verður á, at arður, kostur, royking og rørsla eru avgerandi faktorar fyri hjarta- og blóðrenslsjúk-ur. Heldur ikki er so ógvuliga langt síðani, at Elin Mørkøre, serlækni, í sjónvarpinum visti á, at manglandi rørsla er størsta grundin til vánaligu ryggirnar her í landinum.

Men veruleikin er nú tann, at uppskotið, sum hevur verið í Landsskúlaráðnum, liggur klárt at leggja fyri Løgtingið utt-

an eina einastu viðmerking, sum kundi havt týðning!!

Landsstýriskvinnan, sum sjálf er lærarinna, sigur í Sosialinum 13.3., at hon leggur hetta fram, hóast hon er: »ivasom um hvørt hetta er rætt ella ikki«. Hvi ger hon einki burtúr? Er tað tí, politikarar, sum skulu skapa virðing uttan um seg, helst ikki skulu taka upp »antipolitisk« mál, sum Berit Ás tekur til um mál, sum ikki geva prestigu?

Meinar lærarinnan veruliga, at klombrut og smæðin skulu sleppa undan at læra? Skulu tey, sum ikki tora at lata munnin upp, sleppa undan at siga nakað í t.d. feroyskum. Nei, tað kann eingin pædagogur í 1992 meina. Serliga í teimum alment búgvandi lærugreinunum, sum ítróttur jú er partur av, er tað eina-

mest umráðandi at læra og eggja tey klombrutu og smæðnu. At tíma, duga og kenna gleði við at røra seg eru ikki guddommiligar gávur, sum summi eru fódð við. Hetta er soverðið, sum vit læra sum alt annað, um umstøðurnar eru til tað. At so onkur enda á Olympiádu, er ein onnur søga!!

Vit hava í ár 1992, og í ítrótti sum í øllum øðrum lærugreinum, er tíðin farin frá tí autoritera og tí bera »produktorientaða« frálæruháttinum. Harvið er kortini ikki sagt, at eingir trupulleikar eru. Ítróttur er ein av teimum elstu lærugreinunum í skúlanum og hevur sera gamlar traditiónir, sum eru ringar at bróta; og so hevur ítróttur eisini ta lagnu — sum eingin onnur lærugrein hevur — at hava áhugafeløg fyri elituni upp at sær, ið

áhaldandi troka sína siðvenju og sín hugburð inn í skúlan. Tað undrar meg eisini, at ítróttur fær hesa lagnu júst nú, nógvir lærarar ásanna, at børnini læra alt betur, um kroppurin sleppur at spæla við í innlæringini. — Sjálvt hvat ið er eitt sjálvljóð, og hvat ið er eitt hjálpjóð, læra børn í fyrsta flokki gjøgnum røslu.

Og líka nógvir órógvur tað meg, at yvirlæknin J. P. Davidsen, hóast hann ikki beinleiðis er arbeiðsfysiologur, í Sosialinum fríggjadagin ikki skal vita, at tað er betri fyri vanlig fólk at røra seg tveir tímar meira um vikuna enn minni. Renn tær ein túr bara ein hálvan tíma og vita so, hvat kroppurin fer at siga í morgin ella ovurmorgin!!! Er hetta standurin á heilsuverkinum, ja, so kunnu vit í hvussu so er

siga, at fólkaheilsan í Føroyum er í vanda. Naiv sum eg eri, hevði eg væntað, at teir hvítu kitlarnir fóru at stuðla í hesi sak, eftir at teir vanligu hava størri autoritet enn tær útvaskaðu treningsdraktirnar.

At júst hesir báðir neyðars tímar í ítrótti um vikuna eru betri enn eingin, sæst í eini kanning, gjørd í Danmark 1983 (og fysiologiskt, eru vit í hvussu so er ikki nógvir øðrvísi enn danir). Kanningini »Ungdom og idræt — den fysiologiske del« — hevur Lars Bo Andersen adjunktur, DHL, staðið fyri. Talviðgerðin er nakað nóg at taka við her, men ein av niðurstøðunum er henda: »den obligatoriske undervisning i idræt i gymnasiet har klar positiv effekt på de unges fysiske tilstand«. (Her er eisini talan um tveir tímar um vikuna).

Men J. P. Davidsen man kortini ivast í tí, hann hevur sagt, tí seinni sigur hann, at betri hevði verið: »um børn og foreldur fingur upplýsing um, hvussu neyðugt tað er fyri likamið at iðka ítrótt«. Eg

má spyrja, hvør skal geva hesa upplýsing, og hvar hon skal fara fram? Sum fyrilestrar á Landssjúkrahúsinum ella hvat???? Sum lærarinna eru minar royndir, at vit læra best av okkara egnu royndum, og sum lækni man J. P. Davidsen eisini vita, at sjálvt um fólk ganga við livinum í hondunum, so er mangan ringt at fáa tey at røra seg tað, tey áttu, hóast ávaringar og góð ráð frá læknanum.

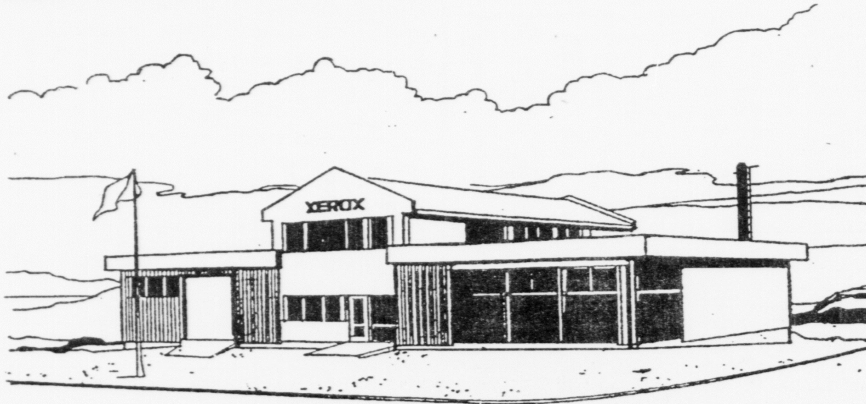
Eg havi hesar dagarnar roynt at imynda mær, hvussu eitt soverðið uppskot uttan nakað kann koma so langt, og eg finni bara tvær grundir: Onnur kann vera, at uppskotið kemur frá skúlafólki og politikarum, sum ikki hava havt tey bestu upplivlsini í ítróttatímum í síni tíð, og sum nú á henda hátt gera upp við sína egnu fortíð istaðin fyri at hugsa um framtíðina. Hin grundin kann vera, at hetta er ein spurningur um pengar. Øll vita tó, at lærarakreftirnar í skúlanum eru nógvilgar fyri samfelagið, enn tað er at byggja størri og størri

Framhald á síðu 14

Í samband við at Pf. Formula Føroyar er flutt inn í húsini hjá P/f Petersen & Guttesen í Stiðjagøtu 11, bjóða bæði feløgin øllum viðskiftafólki, vinum og øðrum áhugaðum til

Opið hús í Stiðjagøtu 11

fríggjadagin 20. mars - kl. 13.00 til kl. 18.00.

Pf. formula® FØROYAR & Pf. Petersen og Guttesen